

E-Mentoring

Ανάπτυξη Ψηφιακών Ικανοτήτων και Καινοτόμων Λύσεων για Στήριξη της e-καθοδήγησης για Νέους Αέργους

Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση

Αποτέλεσμα Έργου 2: Διαδικτυακή Πλατφόρμα E-MENTORING Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πηγών

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

E-Mentoring

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	8
Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση	9
Ενότητα 1. Βάση e-Mentoring	11
Ενότητα 2. Εργαλεία e-Mentoring	18
Ενότητα 3. Επικοινωνία e-Καθοδήγησης μεταξύ καθοδηγητή και καθοδηγούμενου	25
Ενότητα 4. e-Mentoring Ανέργων Νέων	31
Ενότητα 5. Κίνητρα σε ψηφιακά περιβάλλοντα	40

Εισαγωγή

Ο σκοπός του προγράμματος E-MENTORING είναι να αναπτύξει τις ψηφιακές δεξιότητες των καθοδηγητών (mentors) των οργανώσεων που ασχολούνται με τους νέους και να τους εξοπλίσει με καινοτόμες λύσεις για στήριξη της e-καθοδήγησης προς νέους ανέργους.

Το πρόγραμμα E-MENTORING project θα αντιμετωπίζει αυτή την πρόκληση επιδιώκοντας τους ακόλουθους αντικειμενικούς στόχους:

- Να στηρίξει τους καθοδηγητές νέων έτσι ώστε να προσαρμοστούν στο νέο ψηφιακό περιβάλλον, με το να ενδυναμώσει τις ικανότητες και την ετοιμότητα των οργανώσεων νέων για αποτελεσματική διαχείριση της μετάβασης προς τη ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση.
- Να βελτιώσει και αναβαθμίσει τις ψηφιακές δεξιότητες των καθοδηγητών νέων και των οργανώσεων νέων και την τεχνογνωσία τους στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για να είναι σε θέση να στηρίζουν νέους ανέργους.
- Να σχεδιάσει, να δοκιμάσει, να προσαρμόσει και να εφαρμόσει νέες μεθόδους και εργαλεία Τεχνολογίας της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ICT) για να εκπαιδεύσει τους καθοδηγητές νέων και οργανισμούς νέων στο να χρησιμοποιούν καινοτόμες λύσεις στην e-καθοδήγηση.

Προς επίτευξη των αντικειμενικών του στόχων, η κοινοπραξία θα σχεδιάζει από κοινού, θα αναπτύξει, και θα δοκιμάσει τα ακόλουθα καινοτόμα και ανοικτής πρόσβασης αποτελέσματα έργου:

- **Πρόγραμμα Κατάρτισης στις ψηφιακές δεξιότητες** για καθοδηγητές και οργανώσεις νέων, το οποίο καθορίζει για πρώτη φορά τις ικανότητες, γνώσεις και δεξιότητες οι οποίες απαιτούνται για την e-καθοδήγηση νέων ανέργων.
- **Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Ανοικτής Πρόσβασης** συμπεριλαμβανομένων διαφόρων καινοτόμων στοιχείων όπως είναι η Ψηφιακή Βάση Δεδομένων, η Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση και το Πρόγραμμα Μεικτής Μάθησης, ένα πρόγραμμα κατάρτισης με εργαλεία Τεχνολογίας της Πληροφορικής και Επικοινωνίας, το οποίο επικεντρώνεται στη διδασκαλία ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων και λύσεων για τη στήριξη της e-καθοδήγησης.
- **Οδηγίες και Προτάσεις Πολιτικής για την στήριξη της e-Καθοδήγησης για νέους ανέργους.** Μία δέσμη συστάσεων για να διευκολύνει την μεταφορά και αναπαραγωγή των αποτελεσμάτων του έργου σε μεσάζοντες και οργανώσεις νέων που εργάζονται για τη στήριξη της e-καθοδήγησης για ανέργους νέους.

Οι κύριες ομάδες στόχου και χρήστες των αποτελεσμάτων του προγράμματος είναι οι καθοδηγητές νέων και οι οργανώσεις νέων και οι τελικοί δικαιούχοι οι νέοι άνεργοι. Το πρόγραμμα E-MENTORING αναμένεται ότι θα έχει θετική επίδραση στους εταίρους και σε άλλους οργανισμούς νέων στην Ευρώπη. Οι καθοδηγητές νέων θα αναπτύξουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες για να στηρίξουν προγράμματα e-καθοδήγησης και θα έχουν πρόσβαση σε καινοτόμες λύσεις. Οι νέοι άνεργοι θα έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν τη δέσμευσή τους, να συνεργαστούν και να συμμετέχουν δραστικά στις κοινωνικές διαδικασίες στις κοινότητες που ζουν. Και οι κοινωνικοί εταίροι θα έχουν πρόσβαση σε καινοτόμες λύσεις για τη στήριξη της e-καθοδήγησης.

Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση

Η Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση συνιστά ένα έγγραφο, το οποίο αναλύει και περιγράφει τα σχετικότερα, πρωτοποριακά θεμελιώδη θεωρητικά στοιχεία και τις παιδαγωγικές προσεγγίσεις στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και λύσεων για τη στήριξη της e-καθοδήγησης. Απευθύνεται σε καθοδηγητές και οργανισμούς νέων σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

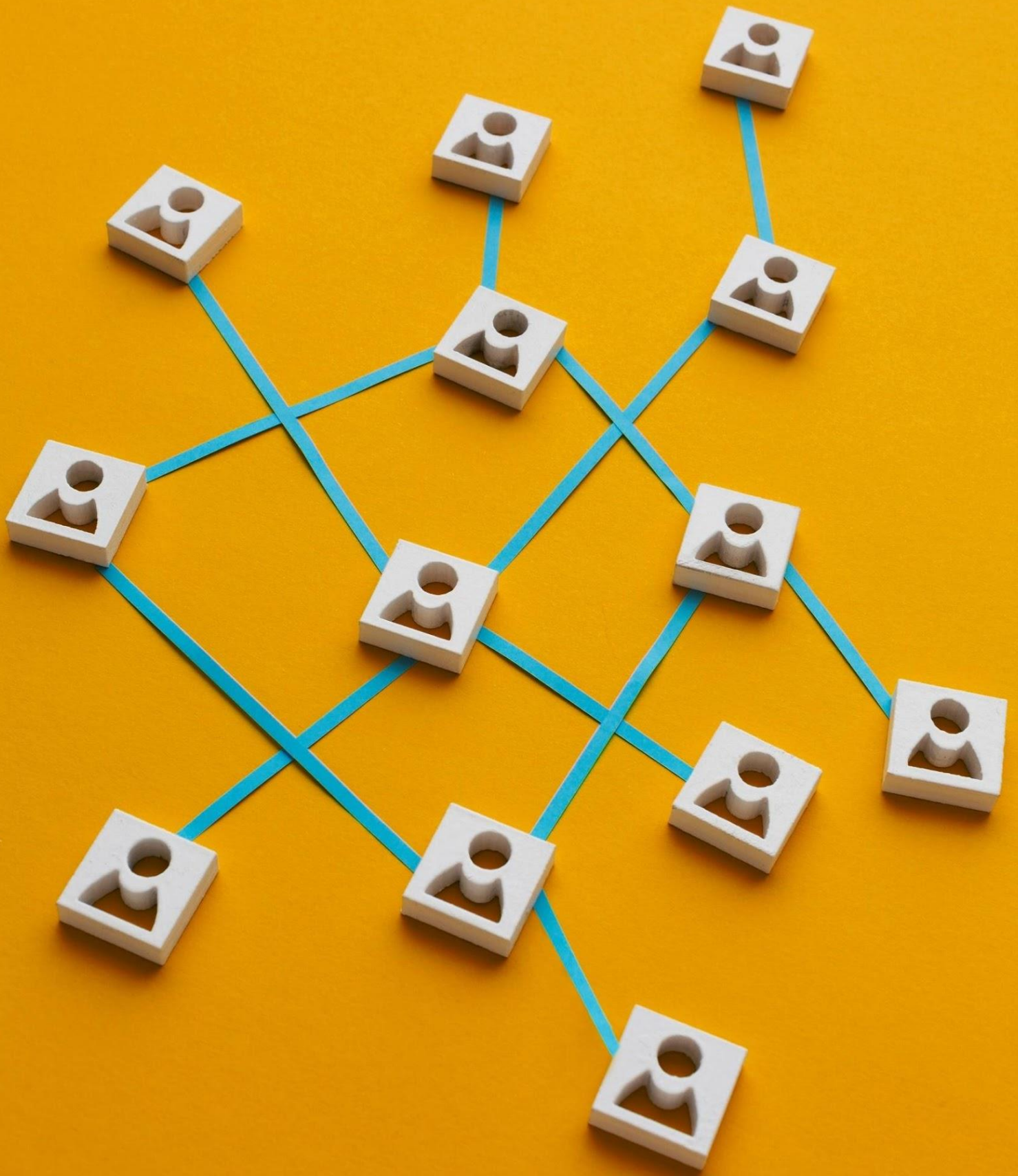
- **Θεμελιώδη Θεωρητικά Στοιχεία:** κανόνες, αρχές, ή θεωρίες σε μη-συμβατικές μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας και σε πηγές για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και λύσεων για τη στήριξη της e-καθοδήγησης.
- **Παιδαγωγικές προσεγγίσεις:** τρόποι με τους οποίους οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν μη-συμβατικές μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας και πηγές όταν αναπτύσσουν ψηφιακές δεξιότητες και λύσεις για τη στήριξη της e-καθοδήγησης, σχετικές με τη θεωρία και την πρακτική της διδασκαλίας.

Προς αυτό το σκοπό, η κοινοπραξία έχει δουλέψει στα ακόλουθα αντικείμενα για να επιτύχει την κατάρτιση αυτού του εγγράφου:

- Αναγνώριση των σχετικότερων και καινοτόμων θεμελιωδών θεωρητικών στοιχείων και παιδαγωγικών προσεγγίσεων σε μη-συμβατικές μεθόδους μάθησης και διδασκαλίας και σε πηγές, εξατομικευμένες για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και λύσεων για τη στήριξη της e-καθοδήγησης.
- Ανάλυση των βασικών θεωρητικών και παιδαγωγικών προσεγγίσεων, παραθέτοντας οδηγίες για την εφαρμογή τους.

Η Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση αποτελεί Πηγή Ανοικτής Πρόσβασης και διατίθεται στην αγγλική γλώσσα, και σε όλες τις γλώσσες της κοινοπραξίας, και είναι διαθέσιμη μέσω της Διαδικτυακής Πλατφόρμας του προγράμματος.

Ενότητα 1. Βάση e-Mentoring

Εισαγωγή

Η ενότητα E-Mentoring στη βάση e-mentoring έχει στόχο την κατανόηση της έννοιας του e-mentoring και τους τύπους προγραμμάτων που μπορούν να προκύψουν στο ψηφιακό περιβάλλον, διαχωρίζοντάς τα από την παραδοσιακή καθοδήγηση. Έχει επίσης στόχο να καθοδηγήσει το/τη μελλοντικό/ή e-mentor για το ποιος είναι ο ρόλος του/της και για το πως θα δομήσει ένα πρόγραμμα.

Η Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση παρέχει σχετική θεωρητική πληροφόρηση για τα θεμέλια του e-mentoring, τα πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή του και παιδαγωγικές προσεγγίσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία της ενότητας.

Επί του παρόντος, η κοινωνία και το περιβάλλον μας βρίσκονται σε συνεχή αλλαγή και εξέλιξη, με χαρακτηριστικά αλλαγής επί της επίδρασης της τεχνολογίας. Ο όγκος πληροφόρησης που λαμβάνουμε καθημερινά και οι απεριόριστες πιθανότητες μελλοντικών σεναρίων έχουν αλλάξει τους ρυθμούς της καθημερινής μας ζωής, της δουλειάς μας, της αγοράς εργασίας και των απαιτήσεων.

Γι αυτό και η θεωρητική γνώση παραμένει πολύ σημαντική. Όμως, οι νέες τεχνολογίες και οι πηγές είναι αναπόσπαστο στοιχείο για τους επαγγελματίες για να βελτιώσουν και την απόδοση των δράσεων τους και για να διευκολύνουν την κοινωνική τους δράση προς τους άλλους.

Όπως για παράδειγμα, το e-mentoring είναι μία από αυτές τις υιοθετημένες, νέες πηγές που στοχεύουν στη δημιουργία υποστηρικτικών σχέσεων προσφέροντας ένα ασφαλές εικονικό περιβάλλον όπου οι καθοδηγούμενοι, στην περίπτωση μας νέοι άνεργοι, μπορούν να μοιραστούν οποιαδήποτε σημαντικά θέματα που επηρεάζουν την επαγγελματική και προσωπική τους επιτυχία. Ο κύριος αντικειμενικός στόχος του είναι να διασφαλίσει ότι οι συμμετέχοντες νιώθουν «συνδεδεμένοι» και έχουν τα μέσα να δημιουργήσουν κοινότητες χρησιμοποιώντας βασικά στοιχεία όπως η διάδραση (Rovai, 2002), η οποία τους επιτρέπει να συμμετέχουν με πιο δραστικό τρόπο στον περιβάλλοντα κοινωνικό τους χώρο.

Περιγραφή

Βασικά Θεωρητικά Στοιχεία

Η Καθοδήγηση είναι η πρακτική που στοχεύει στην ανάπτυξη των ανθρώπινων δυνατοτήτων, μέσω της μεταφοράς της γνώσης, και της μάθησης, μέσω της εμπειρίας, μέσα σε μια δομημένη διαδικασία, όπου δημιουργείται μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ ενός ατόμου (καθοδηγητή), ο οποίος καθοδηγεί, εμπνέει, προκαλεί και ενθαρρύνει ένα άλλο άτομο (καθοδηγούμενο) στη βάση των αναγκών του/της για να μεγιστοποιήσει το ταλέντο, τη μάθηση και τις ευκαιρίες.

Η καθοδήγηση είναι πηγή για αλλαγή και βελτίωση για όλους εκείνους που συμμετέχουν. Είναι μια από τις πιο δυναμικές πρακτικές προώθησης της μάθησης και της ανάπτυξης ταλέντων, η οποία επιτρέπει την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

e-καθοδήγηση ή e-mentoring

Στο e-mentoring, απευθυνόμαστε στην καθοδήγηση που χρησιμοποιεί οποιαδήποτε ψηφιακή τεχνολογία: τηλεδιάσκεψη, επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ανταλλαγή μηνυμάτων, συνομιλία μέσω εφαρμογών, κινητών τηλεφώνων, φορητών υπολογιστών ή υπολογιστών με σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμοσμένη στην περίπτωση καθοδήγησης νέων, αυτή η πρακτική πολλαπλασιάζει τις πιθανότητες και επιταχύνει την επίδρασή της χάρη στην ευρεία χρήση του διαδικτύου, των κινητών τηλεφώνων, εφαρμογών και ψηφιακών μέσων ανάμεσα στους νέους.

e-καθοδηγητής ή e-μέντορας

Εάν, όπως φαίνεται πιο πάνω, το άλμα από την καθοδήγηση στην e-καθοδήγηση γίνεται στην εφαρμογή τεχνολογιών επικοινωνίας στην επικοινωνία, δομή και εργαλείων του προγράμματος, είναι αναγκαίο να δούμε βαθύτερα την έννοια του καθοδηγητή για να καθορίσουμε ποιες διαφοροποιήσεις θα πρέπει να προστεθούν στο προφίλ του e-καθοδηγητή.

Γι αυτό, ως καθοδηγητές, είναι σημαντικό να λάβετε υπόψη και να κατανοήσετε τους ακόλουθους παράγοντες:

- Αποφασίστε το τύπο καθοδηγητή που θα θέλατε να γίνεται.
Για την επίτευξη του στόχου βελτίωσης των λύσεων e-καθοδήγησης για νέους ανέργους, υπάρχουν διαφορετικές θεωρίες και προσεγγίσεις μέσα στην καθοδήγηση που μπορούν να εφαρμοστούν:
  - Προσωπική ανάπτυξη: επικεντρώνεται στη βελτίωση της δραστηρικής συμμετοχής των νέων στα περιβάλλοντά τους.
  - Υποστήριξη σταδιοδρομίας: επικεντρώνεται στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των νέων.
- Αποφασίστε τον τύπο τεχνολογίας (και τον βαθμό) που θα χρησιμοποιήσετε.

Τώρα, η δομή του προγράμματος, επίσης, εξαρτάται σε εκείνες τις τεχνικές πτυχές, οι οποίες θα πρέπει να αποφασιστούν στη βάση των αναγκών του/της καθοδηγούμενου και του περιβάλλοντός του/της. Είναι υπό την ευθύνη σας να αναδείξετε και να συζητήσετε με τους e-καθοδηγούμενους και να καθορίσετε τον πιο κατάλληλο τρόπο: χρήση ψηφιακών μηνυμάτων μόνο, ανταλλαγή μηνυμάτων συν τηλεδιάσκεψη, συνδυασμός δια ζώσης συναντήσεων και ψηφιακές πλατφόρμες, λογισμικά, εφαρμογές και εργαλεία..

e-καθοδηγούμενος ή e-mentee

Ο ορισμός του καθοδηγούμενου απευθύνεται σε ένα άτομο που λαμβάνει συμβουλές, κατάρτιση ή καθοδήγηση από ένα πιο έμπειρο ή ειδικευμένο άτομο. Αυτό επειδή ο καθοδηγούμενος έχει συγκεκριμένες δεξιότητες ή ικανότητες και θέλει να μάθει από τον καθοδηγητή, και ο καθοδηγητής μπορεί να αφιερώσει συγκεκριμένο χρόνο για να τον/την εκπαιδεύσει. Συνήθως, ο καθοδηγητής και ο/η καθοδηγούμενος/η θέτουν στόχους μαζί και συναντώνται τακτικά για να εξασκήσουν ή να μάθουν νέες δεξιότητες μέσω του προγράμματος καθοδήγησης.

Μεταφράζοντας αυτό στο ψηφιακό περιβάλλον, δίνεται έμφαση στην υποχρέωση του καθοδηγούμενου να διατηρήσει τακτική επαφή με τον καθοδηγητή μέσω διαφορετικών ψηφιακών επιλογών που προτείνονται και να εργαστεί για να προσδιορίσει και να πετύχει εκείνους τους στόχους μέσω των διαθέσιμων ψηφιακών εργαλείων.

Πλεονεκτήματα του e-mentoring

- Διαγράφει τα εμπόδια.
Επιτρέπει μεγαλύτερη ευελιξία στη σχέση μεταξύ καθοδηγητή και καθοδηγούμενου εφόσον οι συμμετέχοντες δεν έχουν την υποχρέωση να συνυπάρξουν με φυσικό τρόπο στο ίδιο μέρος. Αυτό είναι επιπρόσθετα εφαρμόσιμο στην περίπτωση συμμετεχόντων με κάποιου είδους αναπηρία, αποφεύγονται οι μετακινήσεις.
- Είναι πιο πραγματοποιήσιμο.
Η ίδια αυτή ευελιξία επιτρέπει καλύτερη αντιστοίχιση καθοδηγητών και καθοδηγούμενων χωρίς να εξαρτώνται στο αν είναι από την ίδια χώρα, πόλη, κλπ, το οποίο μεγιστοποιεί τις πιθανότητες εξεύρεσης κατάλληλων και αντίστοιχων προφίλ στη βάση εξειδίκευσης, χαρακτηριστικών γνωρισμάτων, ή αναγκών.
- Τα διάφορα μοντέλα παραδοσιακής καθοδήγησης μπορούν να εφαρμόζονται ταυτόχρονα.
Επιτρέπει την ομαδική καθοδήγηση, προσωπική καθοδήγηση, γρήγορη καθοδήγηση, ομότιμη καθοδήγηση, αντίστροφη καθοδήγηση, καθοδήγηση προσωπικής ανάπτυξης, επαγγελματική καθοδήγηση κλπ. Μπορεί ακόμη να συνδυαστεί με τη δια ζώσης καθοδήγηση. Στις όλες αυτές εκδοχές, η τεχνολογία μπορεί να εφαρμοστεί για να βελτιώσει την επικοινωνία ή τις πηγές που χρησιμοποιούνται στη διάρκεια του προγράμματος.
- Διαφορετικοί τύποι ψηφιακής επικοινωνίας
Μπορεί να λειτουργήσει με την ασύγχρονη επικοινωνία (οι συμμετέχοντες δεν συνυπάρχουν στην ίδια χρονική στιγμή) ή τη σύγχρονη επικοινωνία (όταν προκύπτει την ίδια στιγμή και για τους δύο συμμετέχοντες).

Προκλήσεις του e-mentoring

- Ψηφιακή προσβασιμότητα
Όπως αυτή είναι μια μεθοδολογία όπου εφαρμόζονται τεχνολογικά μέσα είτε σε μορφή επικοινωνίας είτε στον εντοπισμό και χρήση πηγών και εργαλείων κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι συμμετέχοντες έχουν την ικανότητα να τα χρησιμοποιήσουν και έχουν στη διάθεσή τους τα ακόλουθα μέσα: καλή σύνδεση στο διαδίκτυο, πρόσβαση σε υπολογιστή, εφαρμογές, λογισμικό, συσκευές, κλπ.
- Τεχνικά προβλήματα
Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η εξάρτηση σε τεχνολογικά μέσα μπορεί να καταστήσει την απόδοση μια λειτουργίας ή δραστηριότητας αδύνατη ή να την καθυστερήσει εάν δεν υπάρχει τεχνική υποστήριξη για να επιλύει τέτοια προβλήματα.
- Ιδιωτική ζωή και κυβερνοασφάλεια
Όλα τα εργαλεία, εφαρμογές, πλατφόρμες και πηγές που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να διασφαλίζουν την ιδιωτική ζωή και την ασφάλεια των προσωπικών δεδομένων και πληροφοριών των συμμετεχόντων.
Όταν γίνεται η σύζευξη καθοδηγητών-καθοδηγουμένων αλλά και στο τέλος της συμβουλευτικής σχέσης, αυτή η πληροφόρηση θα πρέπει να υπόκειται με τον Γενικό Κανόνα

για την Προστασία των Δεδομένων (GDPR) και να μην χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς έξω από τους σκοπούς της συμβουλευτικής σχέσης.

Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις

Η τεχνολογία, η συνεργασία, η διερεύνηση και η σύνδεση είναι οι πυλώνες στους οποίους πρέπει να δομηθεί μια σχέση e-καθοδήγησης. Επομένως, η παιδαγωγική προσέγγιση που συστήνεται για να βελτιωθεί η βάση e-καθοδήγησης, οι ψηφιακές δεξιότητες των καθοδηγητών και, ως εκ τούτου, η βελτίωση των δεξιοτήτων και πηγών των καθοδηγητών στο να προσφέρουν λύσεις στους νέους ανέργους, αποτελούν ενεργές μεθοδολογίες.

Ο Combariza (2000) επισημαίνει ότι οι ενεργές ή πειραματικές μεθοδολογίες συνδέουν την μάθηση και τη δράση μέσω μιας ειδικά σχεδιασμένης δέσμης δραστηριοτήτων στην τάξη και στο πεδίο (ας την εφαρμόσουμε στις συναντήσεις e-καθοδήγησης). Η ουσία αυτού του τύπου μεθοδολογίας είναι η άμεση δράση και συμμετοχή ανθρώπων και ο στόχος της είναι να παρέχει πληροφόρηση και εργαλεία για τη διαχείριση ειδικών προβλημάτων (οι στόχοι που καθορίζονται στις συναντήσεις e-καθοδήγησης).

Δηλαδή, η εφαρμογή μιας πειραματικής προσέγγισης μάθησης στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στη διάρκεια ενός προγράμματος, μάθηση στη βάση της εμπειρίας, επαγωγική μάθηση σε περιβάλλον συνεργασίας, συζητήσεις, επίλυση προβλημάτων, μάθηση στη βάση προγραμμάτων, ανάλυση αληθινών προβλημάτων και εμπειριών. Μια σημαντική πτυχή να θυμόμαστε είναι ότι τα συναισθήματα θα πρέπει να είναι αναπόσπαστο στοιχείο μάθησης, η αναγνώριση των προσωπικών διαφορών επιτρέπει στους e-καθοδηγητές να αναπτύξουν τα βέλτιστα πρότυπα και δομές για τους e-καθοδηγούμενους τους.

Μέσα σ' αυτή την προσέγγιση, μεθοδολογία και πρακτική, εμπειρίες και πειραματισμό και πάνω από όλα, την προορατικότητα των καθοδηγούμενων, ένα πρόγραμμα καθοδήγησης και οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται σ' αυτό οδηγείται σε μια καλύτερη εκδοχή προσαρμοσμένη στην πραγματικότητα και τους στόχους των καθοδηγούμενων.

Συμπεράσματα/Συστάσεις

Η Ενότητα 1 στοχεύει στην κατανόηση της έννοιας της e-καθοδήγησης και των τύπων προγραμμάτων που μπορούν να προκύψουν στο ψηφιακό περιβάλλον, στην καθοδήγηση μελλοντικών e-καθοδηγητών σε σχέση με το ρόλο τους και στο πως να δομηθεί ένα πρόγραμμα και οι συναντήσεις του.

Για να γίνει αυτό κατορθωτό, είναι σημαντικό να αρχίσει κανείς από τις αντιλήψεις της παραδοσιακής συμβουλευτικής, διασφαλίζοντας τις έννοιες και τα βασικά της στοιχεία. Επομένως, η ψηφιοποίηση αυτών των στοιχείων παρουσιάζουν διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθοδολογίες από τις παραδοσιακές, οι οποίες υποχρεώνουν τον καθοδηγητή να αναπτύξει την ικανότητα να προσφέρει

E-Mentoring

Θεωρητική και Παιδαγωγική Βάση στις Ψηφιακές Δεξιότητες και Λύσεις για τη Στήριξη της e-Καθοδήγησης

στο καθοδηγούμενο με προορατικότητα, να δημιουργήσει συνεργατικούς χώρους εργασίας όπου η εμπειρία και ανάδραση αποτελούν τους βασικούς άξονες.

Η e-καθοδήγηση μετατράπηκε από μια ειδική καθοδήγηση σε ένα εξάρτημα/βοήθημα στα υπόλοιπα πρότυπα καθοδήγησης, όπου η σύνθεση της παρουσίας, τεχνολογιών και πηγών είναι απεριόριστη προς υιοθέτηση σε οποιοδήποτε χώρο, απόσταση και ανάγκη των νέων.

Ενότητα 2. Εργαλεία e-Mentoring

Εισαγωγή

Αυτή η μαθησιακή ενότητα ρίχνει φως στις ιδιαιτερότητες των διαφορετικών τύπων ψηφιακών εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη και τη διευκόλυνση της διαδικασίας της e-καθοδήγησης. Συνεπώς, τα εργαλεία που περιγράφονται σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα είναι δομημένα ως ακολούθως:

- Εργαλεία επικοινωνίας: π.χ., ηχητικά εργαλεία, εργαλεία βίντεο-συνομιλίας, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, υπηρεσίες μεταφοράς μηνυμάτων και εργαλεία συνομιλίας.
- Εργαλεία τεκμηρίων (οπτικά και εγγράφως): π.χ., ερωτηματολόγια, σημειώσεις, χαρτογράφησης μυαλού (mind-maps) κλπ.
- Εργαλεία στήριξης της διαδικασίας βελτίωσης της επικοινωνίας: π.χ., βίντεο, μπλοκ, παιχνίδια.

Είναι σημαντικό να κατανοήσει κανείς την επίδραση στις κύριες παραμέτρους της διαδικασίας e-καθοδήγησης με οποιοσδήποτε τύπο ψηφιακών εργαλείων χρησιμοποιεί:

- σχέση («βελτίωση επικοινωνίας»)
- επικοινωνία, και
- δομή

Σημειώστε ότι αυτά τα θέματα (Βάση e-καθοδήγησης, Επικοινωνίας και Ψηφιακού Περιβάλλοντος) καλύπτονται με περισσότερες λεπτομέρειες σε άλλες μαθησιακές ενότητες. Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται στις δυνητικές επιπτώσεις των ψηφιακών εργαλείων σε αυτές τις παραμέτρους που έχουν επισημανθεί.

Οι θεμελιώδεις θεωρίες και οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις παρέχουν πληροφόρηση στο πως τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να είναι χρήσιμα για να ξεπεραστούν κοινά προβλήματα σε μια σχέση καθοδήγησης (Μέρος Α). Επιπρόσθετα, μεταφέρονται σκέψεις για το πως προάγεται η ανάπτυξη δεξιοτήτων, στη βάση αυτών των προβλημάτων (Μέρος Β).

Τέλος, η πληροφόρηση που προάγεται εδώ εμπεριέχει ειδικές συστάσεις σε σχέση με τη χρήση εργαλείων και τη διαμόρφωση του περιεχομένου στο ψηφιακό πλαίσιο.

Περιγραφή

Για να προάγουμε μερικές βασικές και παιδαγωγικές συμβουλές, θα επισημάνουμε μερικά από τα πιο κοινά προβλήματα στη διαδικασία καθοδήγησης και θα υπογραμμίσουμε πως τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να βοηθήσουν για να αποφύγουμε αυτές τις παγίδες. Αυτά τα παραδείγματα θα προάγουν βασική γνώση για το πως μπορεί να διαμορφωθεί, σχεδιαστεί και εφαρμοστεί επιτυχώς μια σχέση καθοδήγησης.

Μέρος Α – Συνήθη προβλήματα στη διαδικασία καθοδήγησης και ιδιαιτερότητες στην e-καθοδήγηση

Θέμα 1 – Προγραμματισμένες δια ζώσης συναντήσεις

Η καθοδήγηση απαιτεί μια προσπάθεια και από τις δύο πλευρές που συμμετέχουν στη διαδικασία καθοδήγησης. Ο καθοδηγητής και ο καθοδηγούμενος θα πρέπει να βρουν το χρόνο να συναντηθούν. Για να γίνει αυτό εφικτό σε μια ανάλογη διαδικασία, θα πρέπει να βρουν ένα κοινό χώρο και να ταξιδέψουν προς τα εκεί.

Η καθοδήγηση που χρησιμοποιεί ψηφιακά εργαλεία, ειδικά όταν η συνάντηση γίνεται διαδικτυακά μέσω ενός ψηφιακού εργαλείου, μπορεί να βοηθήσει κατά πολύ τη διαδικασία. Αίφνης, δεν υπάρχει ανάγκη να μετακινηθεί κανείς σε άλλο μέρος και οι συναντήσεις μπορούν να γίνουν από οπουδήποτε υπάρχει σταθερή σύνδεση με το διαδίκτυο και ένα εργαλείο επικοινωνίας.

Θέμα 2 – Εξεύρεση κατάλληλου χρόνου και συνεδριάσεις

Στην αρχή μιας διαδικασίας καθοδήγησης, οι συμμετέχοντες συχνά τείνουν να αυξάνουν τη συχνότητα και τη διάρκεια των συναντήσεων. Η αρχική ώθηση του κινήτρου μπορεί να είναι ο λόγος γι αυτό. Όμως, η σύσταση είναι η παραμονή στο σχεδιασμό με σχετική δόση ευελιξίας και ευαισθησίας. Οι διαδικασίες καθοδήγησης συχνά έχουν τη λογική τους και προτείνουν μια δύσκολη/σκληρή δομή, η οποία συμπεριλαμβάνει διατάξεις για να ενισχύσει την αντανάκλαση με επιπρόσθετη εμπειρία. Ο υπερβολικός χρόνος και η μεγάλη δέσμευση ενέργειας μπορεί εύκολα να γυρίσει μπούμερανγκ.

Μια διαδικασία που υποστηρίζεται ψηφιακά, μπορεί να βοηθήσει τους καθοδηγητές και καθοδηγούμενους να φτιάξουν ένα γενικό προσχέδιο της διαδικασίας τους και να συμφωνήσουν από κοινού το χρονοδιάγραμμα και τη μεγαλύτερη εικόνα, επίσης.

Θέμα 3 – (Μη ρεαλιστικές) Προσδοκίες

Η διαχείριση των προσδοκιών είναι γενικά ένα σημαντικό θέμα. Είναι πολύ βοηθητικό να ξεκαθαριστεί τι προσδοκούν οι δύο πλευρές, ο καθοδηγητής και καθοδηγούμενος, για τους εαυτούς τους και από τον κάθε ένα. Κάθε συμμετέχοντας σ' αυτή τη διαδικασία μπορεί να επιθεωρεί τις προσδοκίες του από μόνος/μόνη του αλλά η διευκρίνηση των προσδοκιών μπορεί να γίνει ένα ρητό μέρος της διαδικασίας. Εάν αναγνωριστούν μη-ρεαλιστικές προσδοκίες σε πρώιμο στάδιο, θα μπορούσε να βοηθήσει την ευθυγράμμιση εγκαίρως.

Για άλλη μια φορά τα ψηφιακά εργαλεία, όπως οι διαδικτυακοί πίνακες ή τα κοινά έγγραφα, μπορούν να βοηθήσουν στη διαμόρφωση του πλαισίου συμπεριλαμβανομένων των στόχων και των προσδοκιών της διαδικασίας.

Όμως, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι μερικές φορές οι ανικανοποίητες προσδοκίες δεν εκφράζονται ρητά. Συχνά φαίνονται μέσω μη-λεκτικών νύξεων. Αυτές είναι λίγο πιο δύσκολο να τις αναγνωρίσει κανείς στη διαδικτυακή επικοινωνία ή μέσω συνομιλιών στο διαδίκτυο. Εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι λανθασμένες προσδοκίες παρεμποδίζουν τη διαδικασία, συνίσταται μετ' επιτάσεως να εξεταστεί το θέμα τη στιγμή που αναγνωρίζεται και να ξεκαθαριστεί.

Θέμα 4 – Υπερ-εξάρτηση στη σχέση καθοδηγητή/καθοδηγούμενου

Παρόλο ότι ο καθοδηγητής κατευθύνει τον καθοδηγούμενο, είναι σημαντικό η σχέση αυτή να διατηρεί μια υγιή ισορροπία. Ο καθοδηγητής δεν είναι ούτε επιτηρητής ούτε δάσκαλος. Ο καθοδηγούμενος δεν είναι ούτε παιδί ούτε κατώτερος. Μπορεί να αναπτυχθούν κάποιες εξαρτήσεις.

Τα πιο αποτελεσματικά αντίμετρα σε σχέση μ' αυτό είναι α) διαχείριση των προσδοκιών και β) καλή «πλαισίωση» της διαδικασίας/σχέσης.

Τα ψηφιακά εργαλεία μπορούν να συνεισφέρουν στο ελάχιστο σ' αυτό. Όμως, μια ένδειξη ανισορροπίας ή εξάρτησης από την όποια πλευρά μπορεί να βρίσκεται στον εντοπισμό ανισορροπίας στις προσπάθειες επικοινωνίας από το ένα από τα μέλη. Όταν η διαδικασία γίνεται εγγράφως (μέσω διαδικτυακών συνομιλιών ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, για παράδειγμα), μπορεί να γίνει εύκολα αξιολόγηση.

Θέμα 5 – Χειραγώγηση

Κατά διαστήματα, ο καθοδηγητής και ο καθοδηγούμενος συνδέονται συστημικά. Μπορεί να βρίσκονται στην ίδια επιχείρηση, να ανήκουν στον ίδιο οργανισμό ή να συνδέονται/γνωρίζονται αλλιώς. Αυτό δεν είναι από μόνο του αρνητικό. Όμως, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε κάποια σύγκρουση συμφερόντων και ότι και οι δύο μπορεί να δελεαστούν στο να χειραγωγήσουν τον άλλο (σκόπιμα ή ασυνείδητα) για προσωπικό όφελός τους.

Μια επαρκώς τεκμηριωμένη διαδικασία μπορεί να συμβάλλει στη δημιουργία διαφάνειας και να αποδειχτεί καλό μέτρο συμμόρφωσης.

Θέμα 6 – Αναποτελεσματικά ζεύγη καθοδήγησης

Η σχέση μεταξύ καθοδηγητή και καθοδηγούμενου είναι το βασικό συστατικό επιτυχίας σε μια διαδικασία καθοδήγησης. Αυτή η σχέση επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες. Η επικοινωνία διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο σ' αυτό. Επίσης, ο χρόνος και ο τόπος όπου λαμβάνουν χώρα οι συναντήσεις έχουν επίδραση στο πως τα άτομα συνδέονται αναμεταξύ τους. Πολλοί από αυτούς τους παράγοντες μπορούν να διαμορφωθούν και να προσαρμοστούν, όμως μερικές φορές ο καθοδηγητής και ο καθοδηγούμενος απλά δεν μπορούν να δουλέψουν καλά μαζί.

Στην ψηφιακή υποστηριζόμενη διαδικασία υπάρχει περισσότερη ευελιξία σε σχέση με την εναλλαγή «καναλιών». Αυτό σημαίνει ότι, εάν η επικοινωνία φαίνεται να μην ρέει καλά και το δέσιμο μεταξύ τους δεν είναι αρκετά καλό, είναι εφικτό να αλλάξει ο τρόπος που λαμβάνουν χώρα οι συναντήσεις καθοδήγησης. Για παράδειγμα, εάν οι συμμετέχοντες άρχισαν με ηχητικά μέσα και επισημαίνουν ότι

αυτό δεν δουλεύει καλά για αυτούς, μπορούν να δοκιμάσουν τις τηλεδιασκέψεις ή την ανταλλαγή γραπτών συζητήσεων.

Τα πλεονεκτήματα των ψηφιακών εργαλείων στην e-καθοδήγηση

Αυτά τα κοινά θέματα που μπορούν να επηρεάσουν μια διαδικασία καθοδήγησης που περιγράφονται πιο πάνω, δείχνουν μερικά πλεονεκτήματα των ψηφιακών εργαλείων. Για να συνοψίσουμε, βρείτε ένα κατάλογο αυτών των θετικών συνεισφορών ως ακολούθως. Τα ψηφιακά εργαλεία στην καθοδήγηση μπορεί να:

- Διευκολύνουν τους συμμετέχοντες να εμπλακούν στη διαδικασία, π.χ., επειδή μπορούν να έχουν διαδικτυακές συναντήσεις από όπου κι αν βρίσκονται.
- Βοηθήσουν στην καταγραφή της διαδικασίας (μέσω διαδικτυακών εργαλείων κοινής διαχείρισης).
- Συμβάλουν στη διαφάνεια της διαδικασίας και των θεμάτων συζήτησης.
- Προάγουν ευελιξία στην επιλογή των καναλιών επικοινωνίας και να τροποποιήσουν το σκηνικό όπως επιβάλλεται.

Μέρος Β – Πως να προάγετε την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την e-καθοδήγηση

Ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και έλεγχος της παρούσας κατάστασης

Υπάρχει διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα βιβλιογραφίας για την καθοδήγηση και την e-καθοδήγηση. Αρχικά, συνιστούμε να εξοικειωθείτε με το υλικό που παρέχεται από αυτό το πρόγραμμα. Είναι σημαντικό οι καθοδηγητές να γνωρίζουν τα βασικά σε σχέση με την επικοινωνία, τη δόμηση μιας σχέσης και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην καθοδήγηση. Μπορεί να φανεί χρήσιμο να εισάγετε κάποιου είδους γρήγορης αξιολόγησης, π.χ., τεστ πολλαπλών επιλογών, για να επιβεβαιώσετε πόσο εξοικειωμένοι είναι οι συμμετέχοντες με το θεωρητικό πλαίσιο αυτής της διαδικασίας.

Πειραματική μάθηση

Η πειραματική μάθηση ευνοείται από την παιδαγωγική και μεθοδολογική οπτική γωνία ανάπτυξης δεξιοτήτων σ' αυτό τον τομέα. Αυτό σημαίνει, συγκεκριμένα, μάθηση διαμέσου της αντανάκλασης της πράξης. Επομένως, συνίσταται να καθοδηγήσετε τους συμμετέχοντες στη διαδικασία της αντανάκλασης. Το Μοντέλο Πειραματικής Μάθησης του David Kolb¹ εισηγείται την επικέντρωση στους ακόλουθους τομείς:

- Συγκεκριμένη εμπειρία – τι βιώνει ο εκπαιδευόμενος.
- Αντανεκλαστική παρατήρηση – Αντανάκλαση της εμπειρίας (αποτυχίες και επιτυχίες).
- Αφηρημένη σύλληψη της έννοιας – Τι μπορεί να ειπωθεί συμπερασματικά από την εμπειρία και πως να βελτιωθεί την επόμενη φορά;
- Δραστικός πειραματισμός – Προσπαθήστε ξανά και με την αντανάκλαση κατά νου.

Ομότιμη μάθηση

Επιπρόσθετα, ενθαρρύνουμε τους χρήστες να εμπλακούν σε κάποιου είδους ομότιμης μάθησης σε σχέση με την εμπειρία τους ως καθοδηγητές. Δεν είναι αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας καθοδήγησης να επιτηρείτε τη διαδικασία. Όμως, μπορεί να ενδυναμωθεί η δόμηση της σχέσης και να βελτιωθεί η όλη ποιότητα της διαδικασίας διαμέσου της παροχής ομότιμης μάθησης σε σχέση με το τρόπο που οι καθοδηγητές επικοινωνούν με τους καθοδηγούμενους.

Διερεύνηση καλών πρακτικών

Τελικά, θα θέλαμε να εισηγηθούμε την παροχή πληροφόρησης καλών πρακτικών στους καθοδηγητές. Ειδικά σε σχέση με τη χρήση των εργαλείων στη διαδικασία e-καθοδήγησης. Είναι βοηθητικό εάν οι καθοδηγητές είναι ενημερωμένοι για πράγματα τα οποία είναι αποδεδειγμένα ότι δουλεύουν καλά στην πράξη.

Συμπεράσματα/Συστάσεις

Εδώ είναι μερικές συστάσεις για την εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων στη διαδικασία e-καθοδήγησης στη βάση των σκέψεων που απαριθμούνται πιο πάνω:

- **Εξοικειωθείτε πρώτα με το εργαλείο.**

Το πιο σημαντικό είναι η ανάγκη εξοικείωσης των καθοδηγητών και των καθοδηγούμενων με τα εργαλεία που θα εφαρμοστούν. Είναι σημαντικό να αφιερωθεί αρκετός χρόνος και προσοχή έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να νιώθουν άνετοι με τη χρήση των εργαλείων. Πάντα να θυμάστε ότι «η μορφή ακολουθεί τη λειτουργία». Αυτό σημαίνει ότι η μορφή είναι λιγότερο σημαντική από την επίδραση που έχει στη διαδικασία.

¹ Kolb, D. (1984). *Experiential Learning: experience as the source of learning and development*.

- **Κάθε εργαλείο έχει τις ιδιαιτερότητές του.**

Όποτε συμπεριλαμβάνετε ψηφιακά εργαλεία σε μια διαδικασία, συνίσταται να πάρετε χρόνο και να κάνετε ανάδραση στις επιπτώσεις που θα έχει στους παράγοντες που ειπώθηκαν πιο πάνω (σχέσεις, επικοινωνία, δομή). Ρωτήστε τον εαυτό σας τα ακόλουθα:

- Πως η χρήση αυτού του εργαλείου μπορεί δυνητικά να επηρεάσει τη σχέση, επικοινωνία, δομή;
- Πως μπορεί αυτό να χρησιμοποιηθεί προς όφελος ή να διευκολύνει τη διαδικασία;

Για παράδειγμα: Μία διαδικασία e-καθοδήγησης που βασίζεται μόνο στην τηλεδιάσκεψη μέσω κινητών τηλεφώνων είναι διαφορετική όταν μια μικτή προσέγγιση όπου η τηλεδιάσκεψη υποστηρίζεται από την επικοινωνία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- **Επιλέξτε τα εργαλεία που νιώθετε πιο άνετα**

Είναι σημαντικό να νιώθετε άνετα με τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν. Για παράδειγμα, μπορεί να δημιουργηθούν επιπλοκές εάν η επικοινωνία λαμβάνει χώρα μέσω συνομιλιών αλλά ένας από τους συμμετέχοντες πληκτρολογεί αργά.

- **Συνδυάστε εργαλεία.**

Σας συνιστούμε να χρησιμοποιείται συνδυασμό εργαλείων. Συνομιλίες μέσω βίντεο ή φωνητικές συνομιλίες μαζί με ψηφιακές σημειώσεις κοινής χρήσης είναι πιο αποτελεσματικός τρόπος από συνομιλίες μέσω βίντεο μόνο.

- **Κάνετε παύση και επανα-προγραμματίστε όταν είναι αναγκαίο (τεχνικά προβλήματα)**

Η πιθανότητα να αντιμετωπίσετε τεχνικά θέματα σε μια διαδικασία που καταφεύγει σε ψηφιακά (επικοινωνιακά) εργαλεία είναι πολύ υψηλή. Εάν αντιμετωπίσετε τέτοια θέματα σιγουρευτείτε ότι έχετε επιλύσει το πρόβλημα πριν συνεχίσετε.

Ενότητα 3. Επικοινωνία e-Καθοδήγησης μεταξύ καθοδηγητή και καθοδηγούμενου

Εισαγωγή

Η στόχος της ενότητας αυτής αποσκοπεί στην εξέταση των βασικών αρχών και πρακτικών προσεγγίσεων στη διαπροσωπική επικοινωνία και στη δημιουργία μιας αξιόπιστης σχέσης καθοδήγησης στο εικονικό περιβάλλον. Παραθέτει μια σύντομη επισκόπηση των σύγχρονων και ασύγχρονων μορφών επικοινωνίας και την ανάπτυξη ουσιαστικών προσεγγίσεων στη σχέση καθοδήγησης.

Ο απώτερος σκοπός είναι να καταλάβει ο εκπαιδευόμενος στο πως να δημιουργήσει μια σχέση καθοδήγησης στο εικονικό περιβάλλον και πως να εντοπίζει δυνητικές προκλήσεις σε σχέση με τη ψηφιακή επικοινωνία που οι μελλοντικοί καθοδηγητές μπορεί να αντιμετωπίσουν.

Περιγραφή

Μπορεί να είναι βοηθητικό να λάβετε υπόψη τη διαδικασία εισδοχής ως «την έναρξη μιας φιλίας και μιας σχέσης αγάπης με όρους επικοινωνίας ενδεδειγμένων προσδοκιών σχέσεων»². Η θέσπιση όρων ή η ορισμός μιας σειράς βασικών κανόνων, προσφέρει στους καθοδηγητές και καθοδηγούμενους μια κοινή αντίληψη των ρόλων τους και τους επιτρέπει να θέσουν ρεαλιστικές προσδοκίες. Αυτό με τη σειρά του, μπορεί να είναι αποτελεσματικός τρόπος πρόληψης δυνητικών παρεξηγήσεων ή συγκρούσεων.

Μέσω της ενεργής ακρόασης, της επικέντρωσης στις ιδέες, τους στόχους και τις προκλήσεις που βιώνουν οι καθοδηγούμενοι, οι καθοδηγητές μπορούν να εντοπίσουν περιοχές στις οποίες μπορούν να προσφέρουν ενθάρρυνση και στήριξη. Οι καθοδηγητές που έχουν καλή γνώση για το ποιοι είναι οι καθοδηγούμενοι ως άτομα, μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση η οποία είναι αποτελεσματική και σχετική.

---

² Kalbfleisch 2006

Ο όρος «ψηφιακά γηγενής» χρησιμοποιείται να περιγράψει εκείνους που έχουν μεγαλώσει με τη ψηφιακή τεχνολογία – υπολογιστές, διαδίκτυο και εικονική κοινωνική διάδραση³.

Ενώ η βιβλιογραφία στην e-καθοδήγηση συχνά αναφέρει τις προκλήσεις δημιουργίας ουσιαστικών σχέσεων, μεγάλος αριθμός μελετών επισημαίνει ότι η νεολαία νιώθει πιο άνετα να επικοινωνήσει προσωπικά ή περίπλοκα θέματα στο απόμακρο, ψηφιακό περιβάλλον λέγοντας ότι νιώθουν να τους προσφέρει μια 'απόσταση ασφαλείας', χρόνο να επεξεργαστούν συναισθήματα και να δημιουργήσουν πιο σκεπτόμενες απαντήσεις⁴.

Σύγχρονη επικοινωνία

Μια συνεδρία επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο, όπως μια κλήση βίντεο ή φωνής, στην οποία οι συμμετέχοντες λαμβάνουν και απαντούν ενεργά σε μηνύματα. Τα παραδείγματα περιλαμβάνονται είναι η βιντεοκλήση Facetime και η συνάντηση Zoom.

Ασύγχρονη επικοινωνία

Η επικοινωνία που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια μιας περιόδου και δεν απαιτεί την ταυτόχρονη παρουσία των συμμετεχόντων. Παραδείγματα είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το Facebook Messenger ή τα μηνύματα κειμένου.

Η σύγχρονη επικοινωνία επιτρέπει την επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο, πράγμα που σημαίνει ότι οι μέντορες και οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να παρέχουν άμεση ανατροφοδότηση ή να απαντούν γρήγορα σε ερωτήσεις. Επιπλέον, η σύγχρονη επικοινωνία μέσω βίντεο διευκολύνει τις αλληλεπιδράσεις «πρόσωπο με πρόσωπο», οι οποίες - σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό - επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να παρατηρούν μη λεκτικές ή φυσικές νύξεις. Η ασύγχρονη επικοινωνία παρέχει μεγάλο βαθμό ευελιξίας, χρόνο για την επεξεργασία των πληροφοριών και την παροχή σκεπτόμενων απαντήσεων. Η γραπτή καταγραφή μπορεί να είναι χρήσιμη για μελλοντική αναφορά και αναστοχασμό. Οι σχετικές προκλήσεις περιλαμβάνουν παρατεταμένους χρόνους απάντησης, διαφορές στις ικανότητες γραφής ή στο ύφος (τόνος και μη λεκτικές νύξεις) και, συνεπώς, αυξημένη πιθανότητα παρεξηγήσεων.

Αναπτυξιακές και εργαλειακές προσεγγίσεις

Τα προγράμματα καθοδήγησης υπάρχουν σε μεγάλη ποικιλία μορφών, ρυθμίσεων και γενικών στόχων. Σε γενικές γραμμές, μπορούν συχνά να χαρακτηριστούν ως αναπτυξιακής ή εργαλειακής προσέγγισης. Το σημείο στο οποίο διαφέρουν είναι σε μεγάλο βαθμό στην αρχική διαδικασία ανάπτυξης της σχέσης. Η αναπτυξιακή προσέγγιση χαρακτηρίζεται από την προτεραιότητα στις διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ του καθοδηγητή και του καθοδηγούμενου, ενώ η εργαλειακή προσέγγιση ακολουθεί γενικά μια δομή που επικεντρώνεται περισσότερο στις δεξιότητες. Οι έρευνες δείχνουν ότι και οι δύο προσεγγίσεις σχετίζονται με θετικά αποτελέσματα προγραμμάτων

³ Margaryan 2011

⁴ Garringer et al. 2019

καθοδήγησης και ότι ο συνδυασμός των δύο είναι πιο επωφελής από την αυστηρή τήρηση της μίας. Γενικά, είναι πολύ παρόμοιες στο ότι δίνουν έμφαση στην ενεργό ακρόαση, στις θετικές αλληλεπιδράσεις, στην τακτική επαφή, στη δημιουργία σχέσεων, στις στοχευμένες δραστηριότητες και στην προσαρμογή του προγράμματος ανάλογα με τις ανάγκες του καθοδηγούμενου.

Περιγραφή και ορισμός

Οι σχέσεις καθοδήγησης αποτελούνται συχνά από έναν πιο έμπειρο, μεγαλύτερο μέντορα σε συνδυασμό με έναν νεότερο, λιγότερο έμπειρο καθοδηγούμενο. Οι μέντορες θα πρέπει να γνωρίζουν πώς οι διαφορές στο φύλο, τη φυλή, τη θρησκεία, την εθνικότητα και την κοινωνικοοικονομική κατάσταση μπορούν να επηρεάσουν τη δυναμική των σχέσεων αυτών.⁵ Προσδιορίστε τα πραγματικά ή τα αντιληπτά εμπόδια που μπορεί να συναντήσει ένας καθοδηγούμενος σχετικά με την πρόσβαση σε ευκαιρίες ή την επίτευξη των στόχων του. Η έρευνα δείχνει ότι η ανοιχτή αναγνώριση και αντιμετώπιση αυτών των παραγόντων συμβάλλει σε πιο θετικά αποτελέσματα σχέσεων, ειδικά σε διαφυλετικές σχέσεις ή σχέσεις με μέντορες φύλου⁶.

⁵ Dahlberg and Byars-Winston 2019; Parker 2003

⁶ Parker 2003

Επικοινωνία: Να είστε συγκεκριμένοι και πρακτικοί

Ρωτήστε τον καθοδηγούμενο ποιες πλατφόρμες ή τύπους ψηφιακής επικοινωνίας προτιμά. Επιλέξτε πλατφόρμες με τις οποίες είναι ήδη εξοικειωμένοι τόσο ο μέντορας όσο και ο καθοδηγούμενος. Είναι πιο εύκολο να μείνετε σε επαφή αν είναι ήδη μέρος της καθημερινότητάς σας. Προηγούμενες έρευνες δείχνουν ότι η συχνότητα της αλληλεπίδρασης έχει σημαντικό αντίκτυπο στις σχέσεις με μέντορες, τόσο ως προς την ποιότητα όσο και ως προς το επίπεδο ικανοποίησης.⁷

Ορίστε συγκεκριμένες προσδοκίες σχετικά με τη συχνότητα των επαφών και την ανταπόκριση (δηλαδή, εβδομαδιαίες συναντήσεις ή συνομιλίες, ένα ορισμένο χρονικό διάστημα για την απάντηση στα μηνύματα, την ώρα της ημέρας αποστολής ή λήψης μηνυμάτων. Θυμηθείτε, αυτά δεν χρειάζεται να τεθούν ως απαράβατοι κανόνες αλλά μπορεί να αλλάξουν καθώς προχωρά η σχέση.

Η έλλειψη απορρήτου μπορεί να εμποδίσει έναν καθοδηγούμενο να αισθάνεται άνετα να μοιράζεται προσωπικές πληροφορίες. Ορισμένοι καθοδηγούμενοι μπορεί να εξαρτώνται από δημόσιες τοποθεσίες για να συνδεθούν για τις συνεδρίες καθοδήγησης τους. Δεν έχουν όλοι μια κατάσταση διαβίωσης που επιτρέπει προσωπικό χώρο ή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Εάν χρησιμοποιείτε μια κοινόχρηστη συσκευή, θα μπορούσε επίσης να υπάρχει ανησυχία ότι η γραπτή ή ηχογραφημένη επικοινωνία θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι προσβάσιμη από άλλους.

Να είστε ανοικτοί

Εάν είναι δυνατόν, η πρώτη συνάντηση να είναι εικονικά "πρόσωπο με πρόσωπο" (δηλαδή, βίντεο). Η διατήρηση ενός ανεπίσημου τόνου μπορεί να δημιουργήσει ένα πιο χαλαρό και άνετο περιβάλλον, να είστε πλήρως παρόντες και να συμμετέχετε στη συζήτηση. Μάθετε για το ιστορικό τους. Ένα καλό μέρος για να ξεκινήσετε είναι να ρωτήσετε τον καθοδηγούμενο για τα ενδιαφέροντά του, τα πρότυπα, τα ορόσημα, την εμπειρία με την καθοδήγηση και τα επιθυμητά αποτελέσματα του προγράμματος. Πώς το ιστορικό τους επηρεάζει; Αφιερώστε χρόνο - είναι το κλειδί για την καλύτερη κατανόηση των κινήτρων του καθοδηγούμενου. Ως μέντορας, να είστε ανοικτοί για τις δικές σας προκλήσεις και εμπειρίες.

Γνωρίστε τη διαδικτυακή σας φωνή

Η έλλειψη λεκτικών και μη λεκτικών ενδείξεων που βιώνονται αυτοπροσώπως δεν είναι ορατή ή αντιληπτή στην ψηφιακή επικοινωνία - και μπορεί να αποτελέσει πηγή παρερμηνείας ή κακής επικοινωνίας.

Μείνετε ενημερωμένοι για τα στυλ λόγου, τις τάσεις στο διαδίκτυο, τη διάρκεια της επικοινωνίας κειμένου, τον τρόπο χρήσης GIF ή memes και τις έννοιες ορισμένων emoji.

⁷ Garringer et al. 2019; Kalbfleisch 2006

Συμπεράσματα/Συστάσεις

Μερικά γενικά σημεία που πρέπει να έχετε κατά νου για την πρώτη συνάντηση και καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης καθοδήγησης:

- Ορίστε τη σχέση

Βεβαιωθείτε ότι τόσο ο μέντορας όσο και ο καθοδηγούμενος έχουν ξεκάθαρη κατανόηση των ρόλων, των υποχρεώσεων και των προσδοκιών ο ένας από τον άλλο.

- Να συναντιέστε συχνά

Οι πιο σύντομες, αλλά πιο συχνές συνεδρίες είναι προτιμότερες από τις μεγαλύτερες και λιγότερο συχνές. Χρησιμοποιήστε πλατφόρμες ή κανάλια με τα οποία αισθάνεστε άνετα και οι δύο.

- Να είστε ενεργός ακροατής

Μάθετε για τα κίνητρα και τους στόχους του καθοδηγούμενου. Χρησιμοποιήστε αυτές τις πληροφορίες για να παρέχετε συμβουλές, ενθάρρυνση και υποστήριξη που είναι συναφείς και παραγωγικές για τον καθοδηγούμενο.

Κάντε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου (δηλαδή, αντί για «Ποιες δουλειές σας φαίνονται ενδιαφέρουσες;» δοκιμάστε «Πες μου για τις δουλειές που βρίσκεις ενδιαφέρουσες»).

Οι επιτυχημένες σχέσεις καθοδήγησης, όπως και με άλλα είδη σχέσεων, βασίζονται στην ενεργό ακρόαση, την προσωπική σύνδεση, τις σαφείς προσδοκίες και τον κοινό σεβασμό.

Ενότητα 4. e-Mentoring Ανέργων Νέων

Εισαγωγή

Η μαθησιακή ενότητα 4, e-Mentoring Άνεργων Νέων, επικεντρώνεται στην ανάπτυξη ή/και τη βελτίωση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων για τη σύλληψη προγραμμάτων ηλεκτρονικής καθοδήγησης για άνεργους νέους. Προς τούτο, οι μέντορες και οι οργανώσεις που εξυπηρετούν τη νεολαία, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, θα γνωρίζουν τις πιο συναφείς και καινοτόμες θεωρητικές αρχές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις σχετικά με τις μη συμβατικές μεθόδους διδασκαλίας-μάθησης και τους πόρους που είναι προσαρμοσμένοι για τη δημιουργία ικανοτήτων στα ακόλουθα θέματα:

- Κοινωνική τοποθεσία και διαπολιτισμική συνείδηση.
- Δεξιότητες και τεχνικές αναζήτησης εργασίας.
- Ενεργή συμμετοχή.
- Διαδίκτυο.

Επινοώντας ηλεκτρονικά εργαλεία για την αξιολόγηση των αναγκών, της κοινωνικής θέσης και της πολιτιστικής ικανότητας του καθοδηγούμενου, ο μέντορας μπορεί να καθορίσει τους στόχους για τη σχέση ηλεκτρονικής καθοδήγησης (e-mentoring) και να σχεδιάσει καλύτερα τις συνεδρίες που στοχεύουν στην ενίσχυση των δεξιοτήτων αναζήτησης εργασίας του καθοδηγούμενου και τεχνικές αναζήτησης εργασίας που απαιτούνται για την αποτελεσματική αναζήτηση εργασίας.

Τελευταίο, αλλά σίγουρα εξίσου σημαντικό, είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθούν οι συνεδρίες ηλεκτρονικής καθοδήγησης για να υποστηριχθούν οι καθοδηγούμενοι στον προβληματισμό σχετικά με τις δικές τους δεξιότητες ενεργής συμμετοχής καθώς και για τη δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών για τους καθοδηγούμενους σχετικά με την κατάλληλη και ασφαλή διαδικτυακή επικοινωνία, π.χ. Netiquette, προσανατολίζοντας έτσι τους καθοδηγούμενους στη δημιουργία ενός κατάλληλου ψηφιακού αποτυπώματος.

Οι θεωρητικές θεμελιώδεις και παιδαγωγικές προσεγγίσεις που παρουσιάζονται στις επόμενες σελίδες χρησιμεύουν ως βάση για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Περιγραφή

Γνωρίζοντας ότι πολλοί μέντορες αφήνονται να αυτοεκπαιδευτούν μέσω της διαδικασίας καθοδήγησης, δηλαδή να μαθαίνουν καθώς προχωρούν, το έργο E-MENTORING έκανε εκτενή έρευνα σχετικά με τις σχετικές δεξιότητες που χρειάζονται οι μέντορες για να υποστηρίξουν τους άνεργους νέους μέσω αποτελεσματικής καθοδήγησης στο διαδίκτυο.

Σύμφωνα με την έκθεση «Global Employment Trends for Youth 2022: Investing in Transforming Functions for Youth», η οποία αναλύει τους βασικούς δείκτες και τάσεις της αγοράς εργασίας των νέων, το παγκόσμιο ποσοστό ανεργίας των νέων εκτιμάται σε 15,6% το 2021, υπερτριπλάσιο από το ποσοστό ενηλίκων. Το σχετικά χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό των νέων οφείλεται κυρίως στην επιδίωξή τους για εκπαίδευση που μπορεί να βελτιώσει τις πιθανότητές τους να επιτύχουν υψηλότερες αποδόσεις στην αγορά εργασίας αργότερα. Ωστόσο, περισσότεροι από ένας στους πέντε νέους δεν είναι στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση (NEET) και ανησυχητικό είναι ότι το 2020 το ποσοστό NEET για νέους εκτινάχθηκε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τουλάχιστον 15 ετών. Αυτό το γεγονός είναι σημαντικό, καθώς οι νέοι σε αυτήν την κατάσταση τείνουν να χάνουν ένα κρίσιμο πρώιμο στάδιο της προσωπικής τους εξέλιξης και κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν σοβαρά μειονεκτήματα στην αγορά εργασίας στο μέλλον.

Όταν σκεφτόμαστε μια μετάβαση σε πιο πράσινες και πιο ψηφιακές οικονομίες, πρέπει να κατανοήσουμε ότι η απασχόληση των νέων στην ψηφιακή οικονομία χαρακτηρίζεται από το σχετικά μεγάλο μερίδιο ειδικευμένων εργαζομένων με συνακόλουθα υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης. Αυτό απαιτεί μια ευρεία προσέγγιση στον ψηφιακό γραμματισμό σε συνδυασμό με την προώθηση της απόκτησης κατάλληλων τεχνικών και ψηφιακών δεξιοτήτων από τους νέους, ώστε να μπορούν να εκμεταλλευτούν πλήρως τις νέες ευκαιρίες που δημιουργούνται από τις επενδύσεις στο πράσινο, το μπλε, το ψηφιακό, το δημιουργικό και οικονομίες φροντίδας που στοχεύουν να υποστηρίξουν μια ανθρωποκεντρική ανάκαμψη της κρίσης του COVID 19.

Υπό αυτή την έννοια, οι οργανισμοί που εξυπηρετούν τη νεολαία μπορούν να επωφεληθούν από τη διαδικτυακή καθοδήγηση για να διασφαλίσουν ότι οι νέοι συμμετέχουν ενεργά αντιμετωπίζοντας τις ανάγκες τους, ενώ παράλληλα τους υποστηρίζουν στον καθορισμό στόχων και στην επιλογή της επαγγελματικής τους πορείας. Ωστόσο, αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν οικοδομηθεί εμπιστοσύνη μεταξύ του μέντορα και του καθοδηγούμενου, επομένως είναι θεμελιώδες να οικοδομήσουμε μια καλή σχέση λαμβάνοντας υπόψη την **κοινωνική θέση** και τις **διαπολιτισμικές ιδιαιτερότητες**.

Η κοινωνική θέση αναφέρεται στη θέση ενός ατόμου σε μια δεδομένη κοινωνία. Προσδιορίζει τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που λαμβάνονται υπόψη σε κοινωνικά πλαίσια όπως το φύλο, η εθνικότητα, η θρησκεία ή η ταξική θέση, για να αναφέρουμε μερικά. Για να αναπτύξει κανείς μια καλή διαπολιτισμική σχέση, πρέπει να αποκτήσει **διαπολιτισμική επίγνωση**, δηλαδή να κατανοήσει τις ομοιότητες και τις διαφορές μεταξύ του δικού μας πολιτισμού και άλλων πολιτισμών, τόσο από άποψη αξιών, πεποιθήσεων ή/και συμπεριφορών. Αυτό οδηγεί στη σημασία του εορτασμού της διαφορετικότητας, δηλαδή, της αναγνώρισης του τρόπου με τον οποίο το διαφορετικό υπόβαθρο, οι δεξιότητες ή/και η εμπειρία μπορούν να εξυπηρετήσουν καλύτερα τη συλλογικότητα.

Παραθέτοντας τους συγγραφείς Wu και Marek (2018), μπορούν να οριστούν τέσσερα επίπεδα διαπολιτισμικής ικανότητας⁸:

1. *Επίγνωση επιφανειακών ή πολύ ορατών πολιτισμικών διαφορών, στερεότυπων.*
2. *Επίγνωση σημαντικών και λεπτών πολιτισμικών χαρακτηριστικών που έρχονται σε έντονη αντίθεση με τα δικά του.*
3. *Κατανόηση σημαντικών και λεπτών πολιτισμικών χαρακτηριστικών που έρχονται σε έντονη αντίθεση με τα δικά του.*
4. *Κατανόηση του πώς αισθάνεται ένας άλλος πολιτισμός από τη σκοπιά του μνημένου.*

---

⁸ Πηγή:

www.researchgate.net/publication/309203297_Developing_Intercultural_Competence_via_Social_Media_Engagement_in_a_Language_Learning_Framework

Ο συγγραφέας Hanvey (1976) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι απαιτείται τουλάχιστον το επίπεδο 3 για να βιώσετε ενσυναίσθηση με μια άλλη κουλτούρα ή ομάδα ανθρώπων. Αναγνωρίζοντας ότι η διαπολιτισμική κατανόηση είναι μια διαδικασία στην οποία κινούνται οι άνθρωποι, με βάση τις εμπειρίες τους, είναι θεμελιώδες ο μέντορας να αναπτύξει μια επίγνωση των δικών του απόψεων, υποθέσεων και πεποιθήσεων και πώς αυτές διαμορφώνονται από την κουλτούρα που ανήκει προς την.

Επιπλέον, ο μέντορας πρέπει να παραδεχτεί ότι μπορεί να μην ξέρει καλύτερα, για να αρχίσει χωρίς κρίσεις να ενδιαφέρεται για άλλες χώρες και πολιτισμούς, να ερευνά τις διαφορές και τις ομοιότητες μεταξύ των πολιτισμών.

Αυτές οι ίδιες αρχές ισχύουν για την κοινωνική θέση, τους τρόπους με τους οποίους συνδέουμε και βιώνουμε διάφορες ομάδες λόγω της θέσης μας στην κοινωνία που είναι ο συνδυασμός διαφορετικών παραγόντων του ατόμου μας, όπως η ηλικία, το φύλο, η κοινωνική θέση, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις και η γεωγραφική θέση.

Καθώς η **αναζήτηση εργασίας** δεν είναι απλώς η υποβολή αίτησης για δουλειά και η αναμονή για συνέντευξη, είναι σημαντικό να αναπτυχθούν μεταξύ των νέων **δεξιοτήτων και τεχνικών αναζήτησης εργασίας** που τους βοηθούν να ευδοκιμήσουν σε μια ανταγωνιστική αγορά εργασίας που βασίζεται στο δίκτυο. Αυτές οι δεξιότητες σχετίζονται κυρίως με την ετοιμότητα, τη δικτύωση και τη διεξαγωγή και την αποτελεσματική αναζήτηση εργασίας, κάτι που μπορεί να αναπτυχθεί μέσω της αυτο-αντίδρασης και του παιχνιδιού ρόλων. Ο μέντορας μπορεί να προκαλέσει το παιδί να αναλογιστεί τις

δεξιότητες, τις δυνάμεις, τα χαρακτηριστικά και τις μοναδικές του εμπειρίες για να παρουσιάσει τον εαυτό του με πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Γνωρίζοντας το προφίλ του/της, ο νεαρός μπορεί να αρχίσει να μελετά την αγορά και το εύρος μισθών της γεωγραφικής περιοχής για να ευθυγραμμίσει τις προσδοκίες του με τους πιθανούς εργοδότες του. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την καθοδήγηση στην αναζήτηση εργασίας, είτε μέσω διαδικτύου είτε εκτός, μιλώντας με προσωπικές και επαγγελματικές επαφές, π.χ. μέσω δικτύωσης. Η δικτύωση είναι το κλειδί για να βρεις μια καλή δουλειά, με βάση προηγούμενες επαφές από πρακτική άσκηση, προηγούμενες δουλειές, οικογένεια, φίλους, σχολεία κ.λπ.

Οι διαδικτυακές ρυθμίσεις είναι το τέλειο σενάριο για να οδηγήσετε τους νέους καθοδηγούμενους στην εξάσκηση διαφορετικών τεχνικών αναζήτησης εργασίας, όπως η διαδικτυακή δικτύωση (αυτό μπορεί να γίνει μέσω σελίδων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, LinkedIn), διαδικτυακούς πίνακες θέσεων εργασίας, διαδικτυακές παραπομπές (ζητώντας από κάποιον να κάνει συστάσεις για το επαγγελματικό σας προφίλ). Άλλες μη διαδικτυακές τεχνικές αναζήτησης εργασίας μπορούν επίσης να εξεταστούν, όπως η συμμετοχή σε εκθέσεις εργασίας και ο εθελοντισμός μπορεί επίσης να προταθούν στον καθοδηγούμενο.

Στην περίπτωση των διαδικτυακών πρακτικών, συνιστάται στον μέντορα να προγραμματίσει συνεδρίες ηλεκτρονικής καθοδήγησης με στόχο την αξιολόγηση των δεξιοτήτων αναζήτησης εργασίας του καθοδηγούμενου και στη συνέχεια να κάνει τον καθοδηγούμενο να εξασκήσει αυτές τις δεξιότητες χρησιμοποιώντας διαδικτυακές πλατφόρμες. Για παράδειγμα, οι μέντορες μπορούν να ζητήσουν από τους καθοδηγούμενους:

- Να έχουν ενημερωμένα στοιχεία επικοινωνίας με συναδέλφους, φίλους ή οποιονδήποτε μπορεί να τους υποστηρίξει να βρουν ή να εντοπίσουν μια ευκαιρία εργασίας.
- Να γράψουν, προετοιμάσουν και να στείλουν συστατικές επιστολές.
- Να δημιουργήσουν ένα επαγγελματικό προφίλ χρησιμοποιώντας το LinkedIn και να ζητήσουν σύσταση στο προφίλ τους.
- Εναλλακτικά, να δημιουργήσουν ένα διαδικτυακό πρόγραμμα σπουδών χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες πλατφόρμες. ενισχύοντας την ανάγκη ενημέρωσης και προσαρμογής του στις υπάρχουσες προσφορές εργασίας.
- Να έχουν έτοιμη μια ηλεκτρονική επαγγελματική κάρτα.
- Να αναπτύξουν ένα "elevator pitch" σχετικά με το δικό τους υπόβαθρο και το τι αναζητούν.
- Να προετοιμαστούν για διαδικτυακές και επιτόπου συνεντεύξεις.
- Να διαπραγματευτούν μια προσφορά μισθού.
- Να αποστείλουν επακόλουθα e-mail και να ξέρουν πώς να παρακολουθούν τις αιτήσεις εργασίας τους.
- Να μάθουν για το SEO και να τους εξηγήσετε σχετικά με τις λέξεις-κλειδιά για την εργασία.
- Να έχουν πλήρη επίγνωση της διαδικτυακής τους παρουσίας.

Όλες οι πρακτικές που αναφέρονται παραπάνω θα απαιτήσουν από τον καθοδηγούμενο γνώση **netiquette**. Το Netiquette είναι μια συνδυασμένη λέξη από τις λέξεις "net" και "etiquette". Έτσι, το netiquette περιγράφει τους κανόνες συμπεριφοράς για σεβαστή και κατάλληλη επικοινωνία στο διαδίκτυο, που αναφέρεται ως εθιμοτυπία για το διαδίκτυο. Η ψηφιακή εποχή έχει φέρει νέες

διαστάσεις στη ζωή μας, στην οποία η εθιμοτυπία έχει (ή θα έπρεπε) να γίνει η νέα εθιμοτυπία. Το Netiquette συνεπάγεται μη τεχνικές δεξιότητες και είναι σε μεγάλο βαθμό διασυνδεδεμένο με τις δεξιότητες του **21ου αιώνα**:

- **Μαθησιακές δεξιότητες:** κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, συνεργασία, επικοινωνία.
- **Δεξιότητες γραμματισμού:** πληροφορίες, μέσα ενημέρωσης, τεχνολογία.
- **Δεξιότητες ζωής:** ευελιξία, ηγεσία, πρωτοβουλία, παραγωγικότητα, κοινωνικές δεξιότητες.

Σε περιβάλλοντα ηλεκτρονικής καθοδήγησης, το netiquette θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στους κανόνες διεξαγωγής της σχέσης καθοδήγησης, παραπέμποντας στους κανόνες που θα καθοδηγούν τη διαδικτυακή σχέση καθοδήγησης: πλατφόρμες που θα χρησιμοποιηθούν, συγκεκριμένους κανόνες για το πότε, πώς και γιατί να χρησιμοποιείτε τέτοιες πλατφόρμες, πότε και πώς θα πραγματοποιούνται οι συνεδρίες καθοδήγησης. Στην πραγματικότητα, αυτό μπορεί να είναι ένα καλό σημείο εκκίνησης για να εξηγήσουμε τα netiquette στον καθοδηγούμενο και γιατί είναι ζωτικής σημασίας για την ολόενα και πιο ψηφιακή κοινωνία μας. Πρέπει επίσης να ενισχυθεί ότι ορισμένες εταιρείες προσλήψεων μπορούν να χρησιμοποιούν **ψηφιακά αποτυπώματα** για τον εντοπισμό υποψηφίων που πληρούν τις προϋποθέσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό ο νεαρός καθοδηγούμενος να γνωρίζει το ψηφιακό του αποτύπωμα, δηλαδή τα διαδικτυακά μονοπάτια που άφησε πίσω του (σχόλια μέσω κοινωνικής δικτύωσης, e-mail, ιστοσελίδες που επισκέφθηκε κ.λπ.).

Σε αυτό το θέμα, συνιστάται στους μέντορες να ενημερώνονται σχετικά με τα σχετικά πλαίσια όπως το «**DigComp 2.1 - The Digital Competence Framework for Citizens**» συμπεριλαμβανομένης της επικοινωνίας και της συνεργασίας στον τομέα αρμοδιοτήτων και την ορίζουν ευρέως ως την ευαισθητοποίηση σχετικά με «κανόνες συμπεριφοράς και τεχνογνωσία ενώ χρησιμοποιώντας ψηφιακές τεχνολογίες και αλληλεπίδραση σε ψηφιακά περιβάλλοντα», καθώς και την ικανότητα «προσαρμογής στρατηγικών επικοινωνίας σε συγκεκριμένα κοινά και επίγνωσης της πολιτιστικής και γενετικής ποικιλομορφίας σε ψηφιακά περιβάλλοντα». Όλα αυτά σχετίζονται με το σύνολο των δεξιοτήτων που αναφέρθηκαν προηγουμένως, οι οποίες σχετίζονται επίσης με την αξιοποίηση της ευκαιρίας απασχόλησης ενός νέου ατόμου.

Σύμφωνα με την είσοδο της ψηφιακής εκπαίδευσης του πολίτη (DCE), από το Συμβούλιο της Ευρώπης, η ενεργός συμμετοχή «περιλαμβάνει τις ικανότητες που χρειάζονται οι πολίτες για να φτάσουν σε ένα επίπεδο συνειδητοποίησης του εαυτού τους σε σχέση με τα περιβάλλοντα στα οποία βυθίζονται, προκειμένου να λαμβάνουν λογικές αποφάσεις και συμμετέχουν ενεργά και θετικά στις δημοκρατικές κουλτούρες στις οποίες ζουν». Το να γίνεις πιο ενεργός σε μια καθορισμένη κοινότητα πρέπει επίσης να τονιστεί ως βασική ικανότητα που απαιτείται όταν προσπαθείς να βρεις δουλειά. Συνιστάται στους μέντορες να χρησιμοποιούν τις συνεδρίες ηλεκτρονικής καθοδήγησης για να υποστηρίξουν τον καθοδηγούμενο να προβληματιστεί σχετικά με τις δεξιότητες **ενεργούς συμμετοχής**, συσχετίζοντάς τις με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την επιτυχή αναζήτηση εργασίας, αυξάνοντας έτσι τις ευκαιρίες πρόσληψης. Αν και η συμμετοχή είναι ανθρώπινο δικαίωμα, είναι σημαντικό οι νέοι να λάβουν γνώση σχετικά με τις δεξιότητες που μπορούν να αναπτύξουν ενώ είναι πλήρως ενεργοί. Με την εγγραφή τους σε εθελοντισμό ή σε οποιοδήποτε άλλο κοινοτικό πρόγραμμα, οι νέοι θα:

- Ενισχύσουν τις δεξιότητές τους στην επίλυση προβλημάτων προσεγγίζοντας και προσπαθώντας να λύσουν κοινές καταστάσεις ή προβλήματα που επηρεάζουν μια κοινότητα.
- Εμπλουτίσουν την πολιτιστική τους συνείδηση καθώς θα κληθούν να είναι πιο ανοιχτοί σε διαφορετικές ιδέες, εισροές και τρόπους συνεργασίας με άλλους ανθρώπους από άλλους πολιτισμούς και μέρη.
- Θα μπορούσαν να αναπτύξουν τις δεξιότητες προγραμματισμού και διαχείρισης καθώς και να βελτιώσουν τις δεξιότητες επικοινωνίας (αποτελεσματική γραφή, παρουσίαση και προφορικές δεξιότητες και δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης) και τις διαπροσωπικές τους δεξιότητες.
- Εκτεθούν σε άλλους ομοϊδεάτες επιχειρηματίες.

Όλες αυτές οι δεξιότητες είναι εναλλάξιμες με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ενίσχυση των **δεξιοτήτων απασχολησιμότητας**, όπως:

- Καλή επικοινωνία.
- Προορατικότητα (κίνητρο και πρωτοβουλία).
- Ηγεσία και αυτο-ηγεσία.
- Αξιοπιστία.
- ΟΜΑΔΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ.
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα κ.λπ.

Συμπεράσματα/Συστάσεις

Συνιστάται στους μέντορες και τους εργαζόμενους με νέους να ενσωματώσουν στη συνεδρία καθοδήγησής τους τη βιωματική μάθηση ως προτιμώμενη παιδαγωγική προσέγγιση. Η **βιωματική μάθηση** ή «μαθαίνω κάνοντας πράξη», παρέχει στους καθοδηγούμενους ένα σύνολο πρακτικών προβληματισμών που συνδέονται με καταστάσεις πραγματικών λέξεων, και συγκεκριμένα αυτό μπορεί να περιλαμβάνει προσομοίωση συνεντεύξεων εργασίας, καταγραφή συνεντεύξεων απασχόλησης κ.λπ. Για τον σκοπό αυτό, μια συνεδρία καθοδήγησης μπορεί περιλαμβάνει τον ακόλουθο κύκλο:

Φάσεις μιας συνεδρίας e-mentoring	Κύκλος βιωματικής μάθησης
1. Check-in	
2. Αποφασίστε για τα θέματα της συνεδρίας	1. Γνώση, σύνολο εννοιών και γεγονότων
3. Εξετάστε τα σημεία που συμφωνήθηκαν κατά την τελευταία συνεδρία	2. Δραστηριότητα, η εφαρμογή της γνώσης σε ένα πραγματικό περιβάλλον

4. Εξερευνήστε τις προκλήσεις 5. Δημιουργία σχεδίου δράσης 6. Σκεφτείτε την πρόοδο	
7. Αποφασίστε τις ενέργειες για την επόμενη συνεδρία	3. Προβληματισμός για την απόκτηση γνώσης μέσω διαδικασιών ανάλυσης και σύνθεσης με στόχο την παραγωγή νέας γνώσης
8. Check-out: ορισμός επόμενης συνεδρίας	

Ο κύκλος της διαδικασίας του μπορεί επίσης να επωφεληθεί από δραστηριότητες για την ενίσχυση των **διαδικασιών μεταγνώσης**.

Φάσεις μιας συνεδρίας e-mentoring	Κύκλος βιωματικής μάθησης	Διαδικασίες μεταγνώσης
1. Check-in 2. Αποφασίστε για τα θέματα της συνεδρίας	1. Γνώση, σύνολο εννοιών και γεγονότων	
3. Εξετάστε τα σημεία που συμφωνήθηκαν κατά την τελευταία συνεδρία 4. Εξερευνήστε τις προκλήσεις 5. Δημιουργία σχεδίου δράσης 6. Σκεφτείτε την πρόοδο	2. Δραστηριότητα, η εφαρμογή της γνώσης σε ένα πραγματικό περιβάλλον	1. Αξιολόγησε το καθήκον 2. Αξιολόγησε τα δυνατά και αδύναμα σημεία 3. Σχεδίασε την προσέγγιση 4. Εφαρμογή στρατηγικής
7. Αποφασίστε τις ενέργειες για την επόμενη συνεδρία	3. Προβληματισμός για την απόκτηση γνώσης μέσω διαδικασιών ανάλυσης και σύνθεσης με στόχο την παραγωγή νέας γνώσης	5. Συλλογισμός
8. Check-out: ορισμός επόμενης συνεδρίας		

KNOW
YOUR
ROLE

Ενότητα 5. Κίνητρα σε ψηφιακά περιβάλλοντα

 Εισαγωγή

Η ενότητα αναφέρεται στη θεωρητική προσέγγιση των κινήτρων, η οποία αποτελεί θεμελιώδες συστατικό της «Θεωρίας του Αυτοκαθορισμού» που αναπτύχθηκε για πρώτη φορά από τους ψυχολόγους Edward Deci και Richard Ryan το 1985. Καλύπτει τα βασικά στοιχεία, έννοιες και ορισμούς της Θεωρίας εστιάζοντας στην ιδέα του κινήτρου. Διακρίνει μεταξύ των ορισμών του «εξωτερικού» και του «εσωτερικού» κινήτρου και των καθοριστικών παραγόντων τους. Η ενότητα επεξηγεί επίσης τα πιθανά οφέλη που αποκομίζουν οι e-mentors από τη συσσωρευμένη γνώση των θεωρητικών συνιστωσών του κινήτρου με αναφορές στα οφέλη στο ψηφιακό περιβάλλον. Τέλος, συζητά την παιδαγωγική προσέγγιση της ενότητας παρουσιάζοντας τα θεμελιώδη στοιχεία του κινήτρου –δηλαδή την ενεργοποίηση, την επιμονή και την ένταση– και παρέχει συγκεκριμένα παραδείγματα που μπορούν να βοηθήσουν τους e-mentors να ξεκινήσουν, να παραμείνουν και να διατηρήσουν μια διαδικασία καθοδήγησης με τους καθοδηγητές τους εντός του ψηφιακού περιβάλλον.

Η Θεωρία του Αυτοκαθορισμού των κινήτρων έχει εφαρμοστεί σε πολλούς τομείς της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας, της εκπαίδευσης, της οικογενειακής ζωής και του αθλητισμού. Σε όλους τους τομείς της ζωής, οι άνθρωποι - συμπεριλαμβανομένων των γονέων, των μεντόρων, των δασκάλων και των προπονητών - αναζητούν τρόπους να παρακινήσουν τους καθοδηγούμενους τους, ενώ οι καθοδηγούμενοι αγωνίζονται να διατηρήσουν τις προσπάθειές τους σε καλό δρόμο. Η θεωρία του αυτοκαθορισμού είναι πολύ σημαντικό και απαραίτητο εργαλείο για τους e-mentors και τις οργανώσεις υπηρεσιών νεολαίας τους επειδή εξοπλίζει τους εκπαιδευόμενους με τις απαιτούμενες γνώσεις για να αναλάβουν την κατάλληλη δράση και να κάνουν βιώσιμες αλλαγές στη ζωή τους, επιτυγχάνοντας τους ατομικούς τους στόχους πιο αυτόνομα με την πάροδο του χρόνου. Με την απόκτηση δεξιοτήτων αυτοκαθορισμού ή με το να είναι πιο αυτόνομοι, οι μαθητές νιώθουν ότι έχουν περισσότερο έλεγχο στη ζωή τους και οδηγούνται να ενεργούν επηρεάζοντας το αποτέλεσμα.

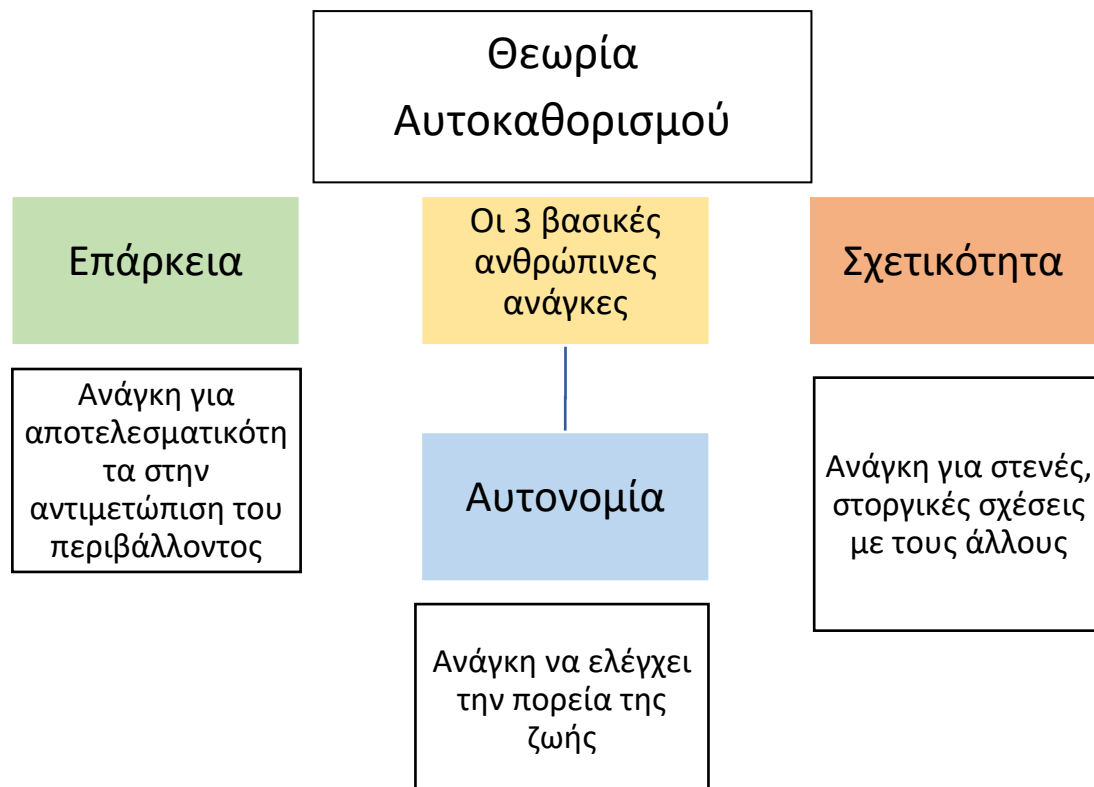

Περιγραφή της θεωρητικής θεμελιώδους ή της παιδαγωγικής προσέγγισης

Η **θεωρία του αυτοκαθορισμού**⁹ (ΘΑ/SDT) είναι ένα πλαίσιο για τη μελέτη του ανθρώπινου κινήτρου και της προσωπικότητας. Είναι μια μετα-θεωρητική προσέγγιση που στοχεύει να πλαισιώσει παρακινητικές μελέτες εστιάζοντας ειδικά σε διαφορετικούς τύπους κινήτρων.

Η ΘΑ εστιάζει επίσης στους κοινωνικούς και πολιτιστικούς παράγοντες που μπορεί να διευκολύνουν ή να υπονομεύσουν την πρωτοβουλία ή/και τη βούληση των ανθρώπων να δράσουν καθώς και την ποιότητα των επιδόσεων τους. Γενικά, η ΘΑ υποθέτει ότι οι καθολικές, έμφυτες ψυχολογικές ανάγκες των ανθρώπων – δηλαδή η ικανότητα, η σύνδεση και η αυτονομία – είναι αυτό που τους παρακινεί να αναπτυχθούν και να αλλάξουν. Η θεωρία προτείνει ότι όταν αυτές οι έμφυτες ανάγκες εκπληρώνονται, τότε το άτομο αυτοκαθορίζεται (δείτε επίσης το διάγραμμα παρακάτω)¹⁰.

⁹ Deci, E.L. & Ryan, R.M. (1985). Intrinsic Motivation and Self-Determination in Human Behavior (Perspectives in Social Psychology). University of Rochester. Available in google scholar: https://books.google.com.cy/books?hl=en&lr=&id=M3CpBgAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA1&ots=unplhR0VZ2&sig=kZAlninLRtIUx4hcHgHfFeiGKQ&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

¹⁰Chart: Ackerman, C.E. (2018). Self-determination theory and how it explains motivation, available at <https://positivepsychology.com/self-determination-theory/>

Το **κίνητρο** ως όρος περιγράφει τους λόγους που οι άνθρωποι κάνουν ή ενεργούν για κάτι. Είναι η ώθηση ή η εσωτερική δύναμη που εξηγεί τις ανθρώπινες πράξεις. Το κίνητρο είναι μια διαδικασία που ωθεί τους ανθρώπους να ξεκινήσουν και να διατηρήσουν μια συμπεριφορά προσανατολισμένη στον στόχο. Παρακινεί τους ανθρώπους να ενεργήσουν για να επιτύχουν τους στόχους τους. Το κίνητρο περιλαμβάνει τις βιολογικές, συναισθηματικές, κοινωνικές και γνωστικές δυνάμεις που ενεργοποιούν την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Η Θεωρία του Αυτοκαθορισμού προτείνει ότι υπάρχουν κυρίως δύο τύποι κινήτρων – τα **εξωτερικά κίνητρα και τα εσωτερικά κίνητρα**¹¹.

Τα **εξωτερικά κίνητρα** προκαλούνται από εξωτερικούς παράγοντες και συνήθως περιλαμβάνουν εξωτερικές ανταμοιβές ή εξωτερικά συστήματα ανταμοιβής ή απτές και συμβολικές ανταμοιβές και τιμηρίες (δηλ. βραβεία, βαθμοί, χρήματα, αναγνώριση από άλλους, έγκριση και έπαινο). Το **εσωτερικό κίνητρο** είναι περισσότερο μια εσωτερική διαδικασία και περιλαμβάνει τον παλμό για την επίλυση, συχνά, περίπλοκων προβλημάτων ή την αντιμετώπιση περίπλοκων ζητημάτων καθαρά για ατομική ικανοποίηση, εσωτερική περιέργεια, φροντίδα ή τήρηση αξιών.

Τα εγγενή κίνητρα δεν ανταμείβονται απαραίτητα με εξωτερικές ανταμοιβές, αλλά μπορούν να οδηγήσουν τα άτομα στην πρωτοβουλία για έναν στόχο ή μια αλλαγή στη συμπεριφορά τους, να διατηρήσουν το ενδιαφέρον και το πάθος τους να επιτύχουν τους στόχους τους και να επηρεάσουν τη δημιουργικότητα. Ο πραγματικός τομέας της ΘΑ βρίσκεται ανάμεσα στην αλληλεπίδραση μεταξύ των εξωγενών παραγόντων επιρροής και των εγγενών κινήτρων του ατόμου (βλ. επίσης Hagger & Chatzisarantis 2011)¹².

Ομάδα στόχος χρηστών

Οι χρήστες-στόχοι είναι μέντορες νέων και οργανισμοί υπηρεσιών νεολαίας που παρέχουν τις υπηρεσίες και την καθοδήγησή τους σε άνεργους νέους και προσπαθούν να κάνουν μια μετάβαση από τις παραδοσιακές συνεδρίες πρόσωπο με πρόσωπο στην ψηφιακή καθοδήγηση ή το Blearning, που συνδυάζει συνεδρίες καθοδήγησης on-line και off-line και εμπειρίες.

Οφέλη

Οι μέντορες και οι οργανώσεις που εξυπηρετούν τη νεολαία που αποκτούν επαρκή γνώση της θεωρίας του αυτοκαθορισμού θα είναι σε θέση να εντοπίσουν και να χρησιμοποιήσουν τα είδη και τις τεχνικές των κινήτρων. Θα είναι επαρκώς εξοπλισμένοι για να παρακινήσουν, με τη σειρά τους, τους καθοδηγητές τους να δράσουν στο ψηφιακό περιβάλλον. Θα είναι επωφελές όχι μόνο για τον εντοπισμό των προκλήσεων που περιλαμβάνει το ψηφιακό περιβάλλον για τους νέους αλλά και για τον εντοπισμό και την προσαρμογή των κατάλληλων πρακτικών που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες των e-mentees.

¹¹ Deci, E.L. & Ryan, R.M. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions, *Contemporary Educational Psychology* 25, 54–67

¹² Hagger, M.S & Chatzisarantis, N.L.D. (2011). Causality orientations moderate the undermining effect of rewards on intrinsic motivation. *Journal of Experimental Social Psychology* 47, 485-489.

Κατανοώντας τους τρόπους με τους οποίους λειτουργεί το κίνητρο και τους παράγοντες που μπορεί να το επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά στο ψηφιακό περιβάλλον, οι μέντορες θα επωφεληθούν με διάφορους τρόπους ως εξής:

- Αυξήστε τη δεξαμενή των τεχνικών κινήτρων τους για χρήση με νέους στο ψηφιακό περιβάλλον,
- Προσδιορίστε τους παράγοντες που αποθαρρύνουν τους νέους να εργαστούν στο περιβάλλον ηλεκτρονικής μάθησης και επεξηγήστε εναλλακτικούς τρόπους για τους καθοδηγητές,
- Βοηθήστε τους νέους με πιο αποτελεσματικούς τρόπους να εργαστούν για την επίτευξη των ατομικών τους στόχων και αναγκών,
- Αυξήστε τις ικανότητές τους να κρατούν τους νέους καθοδηγούμενους στη διαδικασία καθοδήγησης με επιμονή και να συνεχίσουν τις προσπάθειες για να ξεπεράσουν φανταστικά ή πραγματικά προβλήματα, εμπόδια και προκλήσεις,
- Επιτρέψτε την προσαρμογή και τη λειτουργία πιο παραγωγικά και επαγγελματικά στο συνεχώς μεταβαλλόμενο ψηφιακό περιβάλλον και τον εντοπισμό ευκαιριών και απειλών,
- Προσδιορίστε τρόπους που αυξάνουν τη σχέση με τους καθοδηγούμενους και χτίζουν υποστηρικτικές σχέσεις μαζί τους στον ψηφιακό κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της πράξης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις δραστηριότητες και τις ανάγκες των καθοδηγούμενων, δείξτε ενσυναίσθηση με τους καθοδηγούμενους που αντιμετωπίζουν προβλήματα και ανταποκριθείτε αποτελεσματικά με τα συναισθήματά τους και μεταφέροντας μηνύματα φροντίδας και σημασίας σε αυτούς ,
- Βελτιστοποιήστε τις πιο κατάλληλες πρακτικές δραστηριότητες που μπορούν να εφαρμοστούν στο ψηφιακό περιβάλλον για να κατανοήσετε τους καθοδηγούμενους με εμπειρικούς, ουσιαστικούς και παραγωγικούς τρόπους που αυξάνουν την ποιότητα των κινήτρων, ταυτόχρονα, και την εκπλήρωση των καθοδηγούμενων στη διαδικασία καθοδήγησης.

Παιδαγωγικές προσεγγίσεις

Για να διατηρηθεί ο απώτερος στόχος – δηλαδή η αποτελεσματική εργασία στο ψηφιακό περιβάλλον και η υποστήριξη των νεαρών καθοδηγητών με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην επίτευξη των ατομικών τους στόχων και αναγκών – οι μέντορες πρέπει να είναι επίμονοι με τις παιδαγωγικές τους μεθόδους για να περνούν από εμπόδια και δυσκολίες στη δική τους διαδικασία μάθησης αλλά κυρίως με την καθοδήγηση που φιλοδοξούν να παρέχουν στους καθοδηγούμενους τους. Το να ξεκινήσετε και να παραμείνετε παρακινημένοι στη διαδικασία δεν είναι εύκολη υπόθεση, αλλά η γνώση των συνιστωσών του κινήτρου, όπως προσδιορίζονται από ερευνητές στην ψυχολογία¹³, είναι θεμελιώδης. Τα κύρια συστατικά του κινήτρου είναι:

- **Ενεργοποίηση:** αναφέρεται στην απόφαση του ατόμου να ξεκινήσει μια συμπεριφορά που θα έχει θετικό αντίκτυπο στη ζωή του/της.
  - ο *Όπως για παράδειγμα στην περίπτωση μας, ο μέντορας είναι αποφασισμένος να μάθει τους τρόπους, τις προσεγγίσεις, τα στοιχεία και τις μεμονωμένες δυνάμεις κινήτρων που θα οδηγούσαν τελικά στην υποστήριξη που χρειάζονται οι νέοι στο ψηφιακό περιβάλλον.*

¹³ Kulinska, A. (2020) Students' motivation in distance education. *Forum Filologiczne Anteneu*, 1(8)2020, pp 325-343.

- **Επιμονή:** αναφέρεται στις ατομικές προσπάθειες που οδηγούν στην επίτευξη του στόχου που έχουν θέσει τα άτομα παρά τα προβλήματα, τα εμπόδια και τις προκλήσεις που μπορεί να εμφανιστούν στη διαδικασία.
  - Για παράδειγμα, ο μέντορας στο ψηφιακό περιβάλλον επιμένει να παρέχει συνεδρίες καθοδήγησης σε νεαρούς καθοδηγούμενους που αποθαρρύνονται, χρησιμοποιούν εναλλακτικές τεχνικές αυτοεκτίμησης και παρακίνησης και ακούει ενεργά τι έχουν να πουν οι καθοδηγούμενοι.
- **Ένταση:** αναφέρεται στην εστίαση και το σθένος που είναι απαραίτητο για την επιδίωξη των στόχων.
  - Για παράδειγμα, ο μέντορας στο ψηφιακό περιβάλλον εκμεταλλεύεται κάθε ευκαιρία για να μάθει τις προσεγγίσεις που είναι απαραίτητες για να κρατήσει τους νέους καθοδηγούμενους με χαμηλή προσπάθεια/επίμονη.

Συμπεράσματα/Συστάσεις

Οι μέντορες που θέλουν να είναι επιτυχημένοι με τις διαδικασίες καθοδήγησης στο ψηφιακό περιβάλλον πρέπει να είναι προσαρμοστικοί και ανθεκτικοί πρώτα με τα απαιτούμενα ψηφιακά εργαλεία που έχει υιοθετήσει το νέο, πολύπλοκο και ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον και δεύτερον με τις θεμελιώδεις παιδαγωγικές που είναι απαραίτητες για την παρακίνηση των νέων καθοδηγούμενων.

Η θεωρία του αυτοπροσδιορισμού των κινήτρων παρέχει στους ηλεκτρονικούς μέντορες πολλές και πολύτιμες γνώσεις που μπορούν να εφαρμόσουν με τους καθοδηγητές τους στη διαδικασία καθοδήγησης. Βοηθά τους μέντορες να κατανοήσουν τη φύση των κινήτρων, τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να αλλάξει το κίνητρο στη διαδικασία, τους τύπους κινήτρων που μπορούν να εφαρμόσουν στις προγραμματισμένες συνεδρίες καθοδήγησής τους με βάση τους στόχους, τις ανάγκες και τις προσωπικότητες των καθοδηγούμενων και ποιες πρακτικές παρακίνησης μπορεί να είναι περισσότερο επωφελής για αυτούς και τους καθοδηγητές τους από άλλους.

Βρίσκοντας τρόπους για την εφαρμογή των συνιστωσών του κινήτρου στις παιδαγωγικές τους προσεγγίσεις με τους νέους, οι μέντορες μπορεί να επηρεάσουν τους νέους να ξεκινήσουν δράσεις με επιμονή και σθένος που μπορεί να έχουν θετικό αντίκτυπο στις ικανότητες και τις δεξιότητές τους, να βελτιώσουν την απασχολησιμότητά τους, να κάνουν σχέδια και να επιτύχουν τους στόχους απασχόλησής τους, να αναπτύξουν τα ατομικά τους ταλέντα και να διατηρήσουν ή/και να βελτιώσουν την ευημερία τους. Επιπλέον, οι μέντορες που εφαρμόζουν τη θεωρία του αυτοπροσδιορισμού στη διαδικασία καθοδήγησης ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν πρακτικές δραστηριότητες για να επιτρέψουν τη μεταφορά της θεωρητικής γνώσης σε σενάρια πραγματικών περιπτώσεων και πραγματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι νέοι άνεργοι καθοδηγούμενοι.